

syn til Sagen selv og til det Personale, om hvis Skjæbne der handlede ved denne Sags Afgjorelse. Hvad Sagen selv angaaer, da antager man, at ved Siden af Rosenborg Have, som er det egentlige Hovedpunkt for Gartneriets Udvikling her i Landet, maatte der tillige fra Statskassens Side træffes Omfarg for de offentlige Lysthaver, der ere af en vis Betydning, navnlig for Kjøbenhavns Indvånere. Det traf sig tillige saaledes, at der, under Anvendelsen af den betydelige Udgift, som var medgaaet til disse Anlæg, havde udviklet sig en Mand med en særdeles Genialitet for det Slags Anlæg, og som hidtil har foreslaaet de Væsentligste af dem, og hvis udmærkede Evner i den Retning gjorde det ønskeligt fremdeles at benytte ham. Man ansaae det derfor for rettest at concentrere de forskjellige offentlige Lysthaver under denne Mand's Overbestyrelse, og iøvrigt fandt man, navnlig under de daværende Regler, som gjaldt for, hvorledes en Embedsmand blev aflagt, naar hans Post inddroges, at det var det oconomisk Rigtigste at drage det hen i nogen Tid. Man har hidtil havt et temmelig stort Antal kongelige Haver, man har havt et tilsvarende, temmelig stort Antal af derved ansatte Gartnere; naar man nu vilde sammendrage det Hele, saa var det vist, at der var en vis Overskud paa Personligheder, at enten den Ene eller den Anden maatte gaae af, og det vil jo vel ogsaa blive Resultatet; men det vil nu, da Pensionsloven er udkommen, fremtræde, at denne Afgang vil blive meget billigere, end den vilde være bleven under de hidtilværende Forhold. Angaaende Frugttræplanteskolen skal jeg ikke for Diebliffet indlade mig, da der ikke er stillet noget specielt Forslag dertil. Den Mand, om hvis Stilling der navnlig var Spørgsmaal med Hensyn til den Bestyrelse, som man betegnede med et Fællesnavn af Landsskabsgartneriet, og hvorved man forstod Bestyrelsen af de kongelige Lysthaver eller de af Staten forbeholdte Lysthaver, havde tidligere havt en meget fordeelagtig Stilling ved den ene af disse Haver; han var efter sin egen Opgjorelse meget høit aflagt derved, og hvis han skulde være gaaet af eller sat paa Wartpenge efter sine daværende Indtægter, vilde det

være blevet en meget væsentlig Byrde for Statskassen. Jeg troer derfor, at det endog maa paastjønnes, at han uden videre gik ind i den forandrede Stilling, som blev ham tilbudt, uagtet det kun var ved en Constitution, og hvorved hans Indtægter bleve meget væsentlig, vel omtrent 1000 Rbd., ringere end de hidtil havde været, uagtet hans Arbejde paa forskjellig Maade forøgedes. Naar nu det ærede Udvalg har foreslaaet, at Udgifterne til Landsskabsgartneriet skulde nedfattes fra 8,689 Rbd. til 6000 Rbd., da maa jeg betragte denne Nedfattelse af 2,689 Rbd. for saa betydelig, at den ikke vil kunne gennemføres uden de meest gennemgribende Reductioner (Hør!) blandt det derved ansatte Personale, og selv om man vil foretage dem, troer jeg ikke, det vil være muligt at vedligeholde Fredensborg Have, under Tilsyn og Behandling, som hidtil under Landsskabsgartneriet, men man maa endog affondre den og lægge den hen under Domainedestyrelsen (Hør!), i Forbindelse med Slottet. Det vil være det ærede Udvalg, idetmindste de af dets Medlemmer, som ogsaa forrige Gang havde Sæde i Udvalget, bekendt, at der fra min Side altid har været en vis Betænkelse ved at gaae ind paa at stille Fredensborg Have fra Bestyrelsen af Fredensborg Slot, da det ellers i Haver væsenet er gennemført, at Haverne ere lagte under de Ministerier, som havde de Slottes Bestyrelse, hvormed Haverne ere forenede; det blev imidlertid dengang fremhævet, at der ved Fredensborg Have er præsteret noget ganske Overordentligt i det Fag, hvormed der er Spørgsmaal. Jeg var ikke personlig bekendt med Stedet, men ifølge hvad der dengang forelaa, antog jeg, at det var Bligt at gaae ind paa den dengang udtalte Anskuelse, og hvad jeg senere har seet af Sagen og hvad man har udrettet — og det troer jeg vel enhver af de ærede Rigsdagsmænd, som har gjort sig bekendt med den paagældende Localitet, vil indromme — vidner om, at man der har handlet med en sjelden Smag og med et virkelig Talent for den Art Forskjønnelse, og at der er tilveiebragt Noget, som utvivlsomt er noget af det Skjønneste af den Art her i Landet, ligesom ogsaa Stedet selv har saadanne Naturforhold,